

Esipuhe

Monialaiset oppimiskokonaisuudet ja ilmiöt ovat osa opetus suunnitelmaa, mutta niiden toteuttamiseen käytännössä kaivataan tukea. Samaan aikaan yhä useammat opettajat ovat kiinnostuneita ulkona opettamisesta. Ulkona luonnossa opettaessa monialaisuus toteutuu luonnostaan. Kestävä kehitys ja luonnonilmiöiden tutkiminen tarjoavat hyviä aiheita monialaisten kokonaisuuksien toteuttamiseen. Toiminnallinen oppiminen ja tutkiminen ulkona innostavat oppilaita opiskeluun. Tutkittavaan aiheeseen johdattelu ulkotehtävien avulla osallistaa oppilaita pohtimaan kiinnostavia tutkimuskysymyksiä.

Haluamme kirjan avulla tarjota helpon mallin monialaisen oppimiskokonaisuuden rakentamiseen oppilaita osallistaen. Kirjan teemat ovat todellisen maailman ilmiöitä, ja teemojen sisältämistä vinkeistä saa hyvin muodostettua oppimiskokonaisuuden, joka voidaan toteuttaa vaikka kokonaan ulkona. Kirjan avulla toivomme ulkona oppimisen lisääntyvän kouluissa ja tulevan luontevaksi osaksi koulun arkea.

Kirjan ensimmäisissä luvuissa on teoriaa monialaisesta oppimisesta ulkona ja oppilaiden osallisuuden vahvistamisesta sekä käytännön esimerkkejä jo toteutetuista oppimiskokonaisuuksista, jotka soveltuvat esiopetuksesta yläkouluun. Tehtäviä monialaiseen oppimiseen ulkona -luvussa puolestaan on satoja toiminnallisia vinkkejä ulkona oppimiseen eri oppiaineissa. Opetusvinkkien aiheista on lyhyet alustukset tehtäväkuvausten yhteydessä. Aiheen käsittelyä helpottavat kirjallisuusvinkit sekä hakusanat, joiden avulla voi etsiä lisätietoa kustakin aiheesta. Yksittäiset vinkit on myös luetteloitu oppiaineittain kirjan lopussa. Tämän luettelon on tarkoitus helpottaa tehtävien hakua ja opetuskokonaisuuksien suunnittelua. Vaikka toivommekin opettajan vievän luokan ulos

oppimaan, voidaan kirjan tehtäviä osittain toteuttaa myös luokassa.

Vinkit on koottu pääosin oppilaita osallistavaan, toiminnalliseen ja elämykselliseen opetukseen erikoistuneilta luonto- ja ympäristökouluilta. Ympäristökasvatuksen materiaalipankki Mappasta kannattaa hakea lisää ideoita aiheiden käsittelyyn.

Kirja on tarkoitettu opettajille esiopetuksesta yläkouluun. Vinkit sopivat myös varhaiskasvattajille ja esimerkiksi iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille sekä muille lasten ja nuorten parissa toimiville. Kirjan tehtävissä ei ole mainittu erikseen, mille kohderyhmälle ne on suunnattu. Kirjan lopussa oleva oppiainejaottelu ohjaa yläkoulun opettajia etsimään heille sopivat tehtävät. Alakoulun opettajille tehtävistä sopivat lähes kaikki, ja esikouluopettajat pystyvät hyödyntämään monia tehtäviä soveltamalla niitä lasten ikätasoon sopiviksi.

Kirjan kirjoittajat ovat kestävän kehityksen, ympäristökasvatuksen ja ulkona oppimisen asiantuntijoita. He työskentelevät esimerkiksi opettajina, kasvattajina ja kouluttajina järjestöissä ja oppilaitoksissa. Haastamme kaikki opettajat ja kasvattajat rikkomaan rajojaan ja lähtemään seikkailuun. Ei anneta koulun seinien rajoittaa toimintaa – maailma on täynnä ilmiöitä ihmeteltäviksi!

Helsingin Educa-messuilla 28.1.2017

Anna Kettunen ja Aulikki Laine